

(/users/daniel-boysen)

Af Daniel Boysen
(/users/daniel-boysen)

Skribent
15 mar.17

ANMELDELSE

GENERTHED OG VÆRDIGHED AF DAG SOLSTAD (/ANMELDELSER/GENERTHED-OG-VAERDIGHED-AF-DAG-SOLSTAD)

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?](http://www.facebook.com/share.php?u=https://litteratursiden.dk/anmeldelser/generthed-og-vaerdighed-af-dag-solstad&title=Generthed+og+værdighed+af+Dag+Solstad)

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?](https://twitter.com/intent/tweet?url=https://litteratursiden.dk/anmeldelser/generthed-og-vaerdighed-af-dag-solstad&status=Generthed+og+værdighed+af+Dag+Solstad)

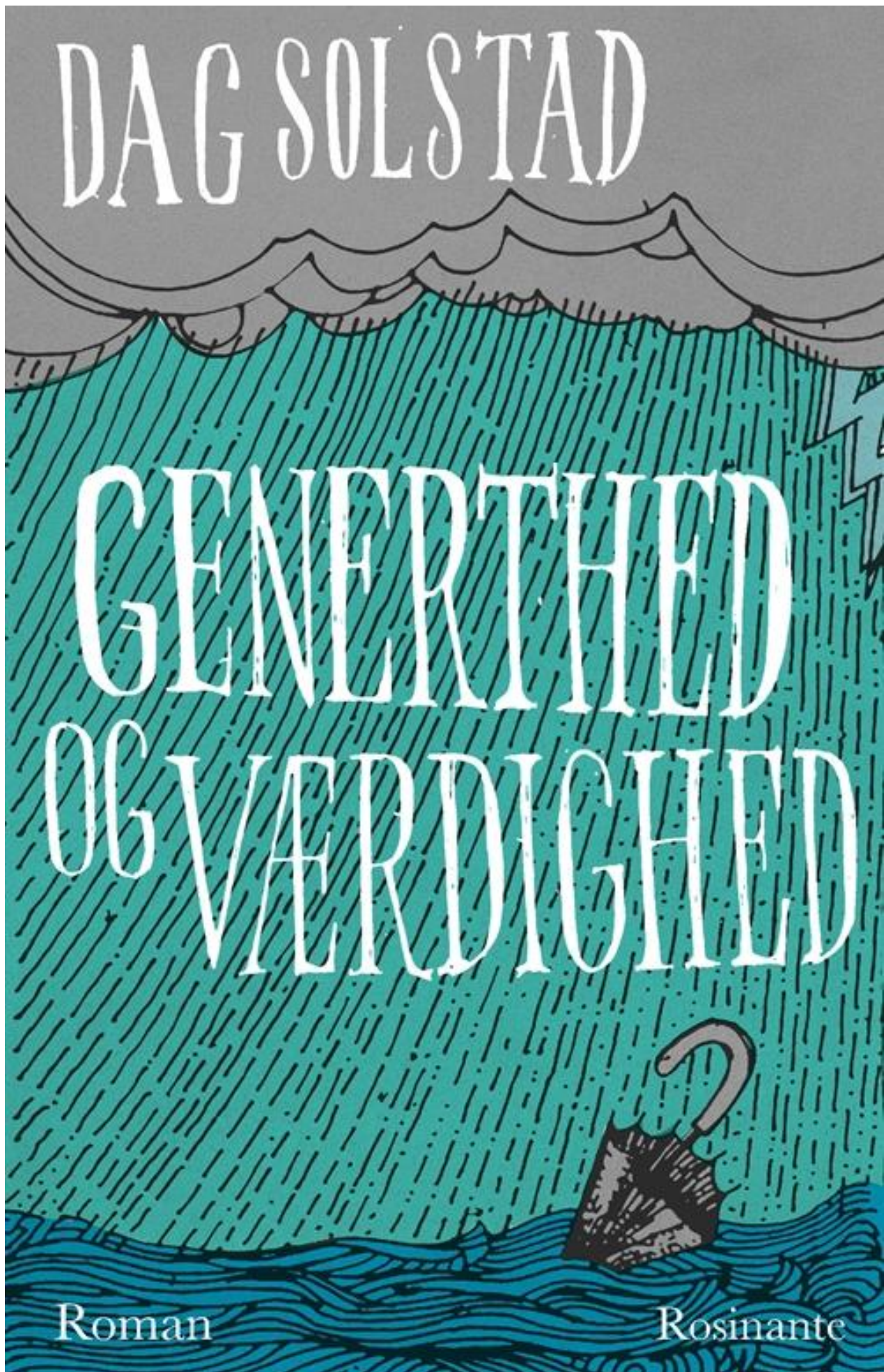
[u=https://litteratursiden.dk/anmeldelser/generthed-og-](https://litteratursiden.dk/anmeldelser/generthed-og-vaerdighed-af-dag-solstad)

[url=https://litteratursiden.dk/anmeldelser/generthed-og-vaerdighed-af-dag-](https://litteratursiden.dk/anmeldelser/generthed-og-vaerdighed-af-dag-solstad)

[vaerdighed-af-dag-solstad&title=Generthed og værdighed](https://litteratursiden.dk/anmeldelser/generthed-og-vaerdighed-af-dag-solstad)

[solstad&status=Generthed og værdighed af Dag](https://litteratursiden.dk/anmeldelser/generthed-og-vaerdighed-af-dag-solstad)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/generthed-og-vaerdighed-af-dag-solstad) eller opret en konto (/user/register?destination=/boeger/generthed-og-vaerdighed-af-dag-solstad) for at skrive kommentarer

Interessant og rablende portræt af en midaldrende, lettere alkoholiseret lektor og hans vendepunkt i tilværelsen.

For snart ti år siden læste jeg for første gang Dag Solstads roman 'Genanse og verdighet' (oprindeligt udgivet i 1994) og havde allerede dengang en tankevækkende læseoplevelse. Det var i forbindelse med studiet, hvilket betød, at vi skulle (over)analysere på fortælleformen og værkets opbygning. Denne gang kunne jeg nøjes med at nyde den gode fortælling.

Vi følger den lettere alkoholiserede lektor Elias Rukla, der underviser ved Fagerborg Gymnasium. En person, der på mange måder minder om, hvad vi forbinder med en underviser i gymnasiet; lettere excentrisk og dannet. Under gennemgangen – for gud ved hvilken gang – af Henrik Ibsens 'Vildanden', bliver Elias slået af en pludselig erkendelse. Gymnasieeleverne virker på samme tid uinteresserede i den nye opdagelse. Frustrationen ulmer i den tømmermændsramte hjerne og folder sig ud, da han ikke kan slå sin paraply op på vej gennem skolegården. Her rammes han af et voldsomt raseri og overfuser de tilstedeværende elever. Han oplever det som sit ultimative fald.

Dag Solstad skriver en fremragende indledning med et sprog, der fosser afsted. Karaktertrækkene hos Elias Rukla og hans kone Eva Linde træder tydeligt frem: *"Egentlig var han en lidt fortrukket lektor i 50'erne med en kone som var blevet lasket med årene, og som han spiste morgenmad med hver morgen."* Ægteskabet virker falmet, hans indsats som lektor automatiseret og han selv ganske slukket; døset hen i det liv, han så gerne ville leve, men som han ikke længere eftertragter. Indtil den pludselige erkendelse i gennemgangen af 'Vildanden'.

Elias indser, at Dr. Rukla, en mere eller mindre ligegyldig biperson i 'Vildanden', er mere og andet end et talerør for forfatteren. Alt sammen findes i regibemærkningen. Denne erkendelse sætter gang i det meget interessante sammenfald med Elias' nutid og fortid, der bærer resten af romanen frem. Solstad hiver Elias frem og giver ham en hovedrolle i stedet for den tiltænkte birolle i forhold til ungdomsvennen Johan Corneliussen, der måske var tiltænkt en større rolle i Eva Lindes liv. Men tilfældet gav ham en større rolle. Og netop tilfældet gør værket interessant. At omslaget i menneskelivet er et universelt vilkår, at man kan arbejde frem mod noget, men alligevel ikke styre retningen. Endestationen virker som et flygtigt sted, der hele tiden trækker længere ud i horisonten, for måske til sidst at forsvinde helt; pludselig kan man stå uden retning. Om det skriver Solstad rigtig godt, og grebet med at gøre en biperson til hovedperson, eller i hvert fald mere fremtrædende, er yderst vellykket.

Internal links

[17. roman af Dag Solstad \(/anmeldelser/17-roman-af-dag-solstad\)](#)

[16-07-41 af Dag Solstad \(/anmeldelser/16-07-41-af-dag-solstad\)](#)

[Barndomserindringer \(eller hvad?\) i Dag Solstads seneste roman \(/artikler/barndomserindringer-eller-hvad-i-dag-solstads-seneste-roman\)](#)

[Nyere norske romaner \(/lister/nyere-norske-romaner\)](#)

Bøger af Dag Solstad